

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka

Výroční zpráva

2004

základní údaje

Název organizace	Česká komora tlumočnicků znakového jazyka
Právní forma	občanské sdružení
Adresa sídla	Za Černým Mostem 1522/B, 198 00 Praha 9 – Černý Most
Telefon / Fax	281 918 747
E-mail	cktzj@cktzj.com
Internetová prezentace	www.cktzj.com
IČO	70892288
Bankovní účet Číslo účtu	e-Banka, a.s., Na Příkopě 19, 117 19 Praha 1 989668001/2400

organizační struktura

Výkonným orgánem je Rada, kterou volí členové České komory tlumočnicků znakového jazyka (Komora) ze svých řad jednou za dva roky v tajných volbách. Rada se skládá z pěti členů a schází se minimálně jednou za šest měsíců. Rozhoduje o veškerých organizačních záležitostech Komory. Na prvním zasedání nově zvolené Rady je volen její předseda a místopředseda – statutární zástupci Komory.

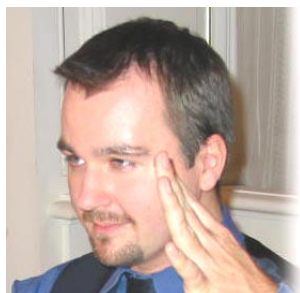
V průběhu roku 2004 tři členové Rady odstoupili. Na jejich místo byli po tajných volbách dosazeni tři členové noví: Kateřina Červinková Houšková, Barbora Komárková a Blanka Tvaružková.

složení Rady v roce 2004

od 6.6. 2003	Jiří Janeček (předseda)
	Nada Dingová (místopředseda)
	Petra Bímová
	Marie Horáková
	Anna Hronová
od 2. 4. 2004	Jiří Janeček (předseda)
	Nada Dingová (místopředseda)
	Petra Bímová
	Marie Horáková
	Marta Zatloukalová
od 8.10.2004	Jiří Janeček (předseda)
	Nada Dingová (místopředseda)
	Kateřina Červinková Houšková
	Barbora Komárková
	Blanka Tvaružková

současnou Radu tvoří

Jiří Janeček

- vysokoškolské vzdělání získal v oboru finančního managementu; je předsedou profesní organizace Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, vedoucím tlumočnické specializace oboru Čeština v komunikaci neslyšících na Filozofické fakultě UK v Praze, odborným garantem projektu Centrum pro zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící, předsedou Expertní komise ASNEP pro otázky tlumočení neslyšících, tlumočnickem kulturních událostí a koncertů, jazykovým supervizorem a konzultantem pro oblast divadelních projektů tlumočených do znakového jazyka

Nad'ea Dingová

- absolventka Divadelní fakulty MU v Brně oboru Výchovná dramatika neslyšících a Pedagogické fakulty MU v Brně oboru logopedie a surdopedie; je místopředsedkyní profesní organizace Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, tlumočnicí oboru Čeština v komunikaci neslyšících na Filozofické fakultě UK v Praze, tlumočnicí a operátorkou Centra zprostředkování tlumočnicků neslyšících, koordinátorkou projektu „Tlumočnické oči neslyšícího dítěte“, členkou Expertní komise ASNEP pro otázky tlumočení neslyšících, tlumočnicí a jednou z autorů námětů televizního pořadu Televizní klub neslyšících, tlumočnicí kulturních událostí a koncertů

Kateřina Červinková Houšková

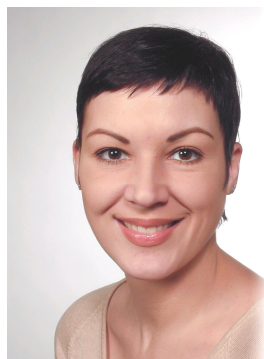
- vysokoškolské vzdělání získala na Pedagogické fakultě UK v Praze v oboru speciální pedagogika (surdopedie, logopedie) a rodinná výchova (se specializací sociální práce) a na Filozofické fakultě UK v Praze absolvovala mezipředmětový doplněk Čeština v komunikaci Neslyšících; v současné době je vyučující a tlumočnicí na Střední pedagogické škole pro sluchově postižené v Hradci Králové, vedoucí souboru Tichá hudba, který se věnuje zpěvu ve znakovém jazyce, tlumočnicí kulturních událostí a koncertů, tlumočnicí Centra zprostředkování tlumočnicků neslyšících

Barbora Komárková

- studentka oboru Čeština v komunikaci neslyšících na Filozofické fakultě UK v Praze a oboru Speciální pedagogika - učitelství na speciálních školách na Pedagogické fakultě UK v Praze; členka Rady České komory tlumočnicků znakového jazyka, koordinátorka projektů „Nežijeme na pustém ostrově“ a „Ostrov II.“ v programu „Make a Connection – Připoj se!“

Blanka Tvaružková

- absolventka Právnické fakulty UK v Praze; členka Rady České komory tlumočnicků znakového jazyka

typy členství

Stanovy Komory byly během roku 2004 řádným postupem pozměněny a v současné době rozlišují tyto **typy členství**:

Řádný člen

Řádným členem Komory je fyzická osoba, která poskytuje tlumočnické služby. Ztotožňuje se se Stanovami, Etickým kodexem a celkovým názorovým směřováním Komory. Podle svých možností se aktivně podílí na jejím rozvoji a fungování.

Přidružený člen

Přidruženým členem Komory je fyzická osoba, která neposkytuje tlumočnické služby. Ztotožňuje se se Stanovami, Etickým kodexem a celkovým názorovým směřováním Komory. Podle svých možností se aktivně podílí na jejím rozvoji a fungování.

Čestný člen

Čestným členem Komory je fyzická osoba, která účinným způsobem přispěla nebo přispívá k rozvoji tlumočení znakového jazyka u nás.

členská základna Komory

K prosinci 2004 čítá členská základna Komory **padesát dva členů**, kteří pocházejí z devíti krajů České republiky. Z celkového počtu je dvacet šest členů řádných, dvacet pět členů přidružených a jeden člen čestný – Vesta Dee Sauter.

Oproti loňskému roku se členská základna rozšířila o devět členů – dva řádné, šest přidružených a jednoho čestného. Dva členové byli vyloučeni pro neplnění členských povinností.

Věkový průměr členů Komory je 29 let. Členskou základnu tvoří z 82 % ženy.

čestný člen Vesta Dee Sauter

Vesta Dee Sauter pochází z rodiny neslyšících rodičů. Akademické vzdělání získala na Dallas Baptist University a absolvovala řadu vzdělávacích kurzů pro tlumočnický znakového jazyka (např. Sign Language Interpreters Training, Cross Cultural Competence Training, National Association of Deaf Skills Certification). Od roku 1969 působí jako profesionální tlumočnice amerického znakového jazyka. Současně od roku 1975 je i lektorkou

znakového jazyka. Je členkou National Registry of Interpreters, spoluzakladatelkou Texas Foundation on Deafness, jež vznikla v roce 1976, a organizátorkou National Sign Language Choir Festival v roce 1978. Spolupracovala na vydání dvou knih - Cross - Cultural Work with the Deaf (1996) a Slovník křesťanských pojmů pro neslyšící (2001). Od roku 1997 se věnuje výzkumu postupů a metod, jak vyučovat znakový jazyk.

V době svého působení v České republice se podílela na řadě projektů, např. na Filozofické fakultě UK v Praze byla konzultantkou při vytváření koncepce vzdělávacího plánu pro obor Čeština v komunikaci neslyšících. Jeden rok působila na FF UK jako lektorka českého znakového jazyka. Později realizovala kurzy českého znakového jazyka i mimo Univerzitu Karlovu. Její zásluhou je také vyškolení řady Neslyšících jakožto lektorů českého znakového jazyka. Podílela se rovněž na koncepci Certifikačního vzdělávacího programu Komory a byla neocenitelným rádcem při nastudování Tracyho tygra tlumočeného formou stínového tlumočení do znakového jazyka. V roce 2002 koordinovala seminář „Tlumočnická práce v situaci?“ pořádaný Komorou. V současné době žije v Maďarsku, kde se jako misionářka podílí na budování a rozvoji tamní komunity věřících Neslyšících.

činnost Komory

pokračující projekty

V roce 2004 se Komoře podařilo navázat na několik důležitých projektů započatých již v předešlých letech.

Všechny stávající i nové projekty bychom mohli rozdělit na dvě skupiny, a to na projekty v oblasti **vzdělávací** a na projekty v oblasti **kulturní**.

Do oblasti vzdělávací zcela právem náleží např. projekt **Tlumočník očima neslyšícího dítěte 2004**, jehož cílem je umožnit žákům posledních ročníků speciálních základních škol pro sluchově postižené, aby formou workshopů měli příležitost osvojit si teoretické vědomosti i praktické dovednosti týkající se tlumočnických služeb, které budou nepochybně využívat v celém svém dalším životě.

Mezi realizované projekty v oblasti kulturní patří např. **Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem II.**, jenž byl výsledkem zkušenostmi ověřené a úspěšné spolupráce mezi Komorou a Pevností – Českým centrem znakového jazyka. Dalším rozsáhlým projektem je **Tracyho tygr – tlumočené divadelní představení formou stínového tlumočení pro Neslyšící**, které vzniklo koncem roku 2003 ve spolupráci Komory s Divadlem NABLÍZKO. Jedná se o v komunitě neslyšících dnes již dobře známé představení, kde každého herce doprovází „stín“ – tlumočník znakového jazyka, který jeho repliky převádí do českého znakového jazyka. Neslyšící diváci v České republice si tak vůbec poprvé mohli odnést z divadla stejně hodnotný zážitek jako má z divadelního představení slyšící publikum.

V rámci projektu vznikl i tlumočnický kodex, shrnující povinnosti tlumočnicka, upravený speciálně pro děti.

Tlumočnický kodex Pravidla, která musí dodržovat každý tlumočnick

Tlumočnick musí nosit tmavé oblečení.

Tlumočnick nesmí nic prozradit.

Tlumočnick musí přijít na setkání včas.

Tlumočnick se musí připravit na to, co bude tlumočit.

Tlumočnick za mě nesmí rozhodovat nebo mi radit.

Tlumočnick přenáší stejné informace. Nesmí nic přidávat, ani ubírat.

Tlumočnick se postará o to, abych na něho dobře viděl a mohl dobře vnímat.

Tlumočnick má právo odmítnout tlumočení.

Tlumočnick není zadarmo. Tlumočení je práce. Tlumočnick za ni musí dostat peníze.

Během workshopu si žáci mohli osvojit tyto teoretické znalosti:

- jaká jazyková práva má sluchově postižený občan České republiky podle Zákona o znakové řeči 155/98 Sb.,
- jak fungují tlumočnické služby v České republice,
- jaká práva a povinnosti, vyplývají z tlumočnického kodexu, má tlumočnický znakového jazyka.

V průběhu praktických cvičení si žáci vyzkoušeli:

- kdo je tlumočnick, kdy a pro jaké účely je možné tlumočnicka využívat,
- kde a jak objednat tlumočnicka,
- o čem tlumočnicka informovat před využitím jeho služeb,
- jaké jsou rozdíly mezi využitím profesionálních tlumočnických služeb a tlumočením za pomoci rodinných příslušníků, pedagoga aj.,
- jak rozpoznat kvalitu poskytnuté tlumočnické služby,
- jaké dovednosti si musí sám tlumočnick osvojit před provozováním tlumočnického povolání.

Celý workshop byl koncipován spíše jako zábavná a uvolňující aktivita než jako jednosměrné předávání informací z naší strany. Snažili jsme se vždy od samého začátku o maximální zapojení dětí do celého dění. Naše výstupy byly založeny především na komunikaci a na osobních prožitcích žáků i samotných lektorů. Vždy jsme vedli s dětmi dialog a vycházeli jsme z jejich zkušeností a jejich vlastních názorů.

Z každého výstupu v rámci projektu byly pořizovány jednak písemné poznámky a jednak fotografická dokumentace. Tento materiál použila jsme použili k vytvoření metodické příručky, která bude od března roku 2005 k dispozici všem školám, jež byly do projektu v roce 2004 zapojeny.

• **Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem II.**

Po organizační stránce patřil tento projekt mezi náročnější projekty. Nicméně vysokých nároků jsme si byli po předchozích zkušenostech dobře vědomi, a proto jsme i letos velmi rádi uvítali spolupráci s pražskou organizací neslyšících, s Pevností – Českým centrem znakového jazyka.

Ples se konal **8. května 2004** v reprezentativních prostorech velkého sálu Slovanského domu v Praze. Ve znakovém jazyce celým programem provázeli neslyšící moderátoři, **Zuzana Hájková** a **Kamil Panský**; do mluveného českého jazyka simultánně tlumočili členové Komory – **Nad'á Dingová** a **Jiří Janeček**. Hudební doprovod obstarala již tradičně skupina Dance band.

V 18 hodin byl program zahájen slavnostním přípitkem „Na zdraví jara a dobré náladě“. Dále se po celý večer střídala nejrůznější vystoupení s volnou zábavou na parketě. Návštěvníci plesu mohli shlédnout mnoho zajímavých a atraktivních kulturních vstupů. Mohli vidět šermířské vystoupení, tanečnický z tanečního studia Pop balet, soubor Tichá hudba, či se mohli výborně pobavit při sledování jednoho z „Příběhů z rukávu“ v podání Mirka Gavelčíka. Také měli příležitost nechat se unášet atmosférou laserové a ohňové show žonglérské skupiny Happy and production a k ránu si pak ještě zatančit na diskotéce s laser show Maxistore. Nechyběla ani bohatá tombola s mnoha nápaditými cenami.

Kromě dění v hlavním sále měli návštěvníci plesu možnost si vybrat také z bohaté nabídky doprovodného programu v předsálí. V květinové věštině se zájemci dozvěděli leccos o své budoucnosti, k dispozici byl i bodypainting, byla uspořádána výstava výtvarných prací dětí ze speciální základní školy pro sluchově postižené v Praze 5 - Radlicích a prezentace obou pořádajících organizací - Komory a Pevnosti.

Více než pětistovkám účastníků slyšících i neslyšících byli po celou dobu plesu v případě potřeby k dispozici tlumočníci z řad členů Komory. Nezanedbatelnou roli měli neslyšící žáci ze školy pro sluchově postižené v Praze 5 - Radlicích, kteří jako hostesky rozdávali programy, předávali přichozím květiny a drobné sponzorské dárky a prodávali lístky do tomboly.

Druhým rokem jsme se tak pokusili vzkřísit květinové plesové oslavy jara, které neslyšící pořádali již před mnoha lety, ale jejichž tradice byla za minulého režimu přerušena. Od plesu jsme očekávali především to, že vytvoří příjemnou příležitost k setkání slyšících i neslyšících lidí, kteří budou mít šanci sejít se v příjemném prostředí s příjemnou atmosférou, a že se pobaví a budou mít na co vzpomínat. Zároveň jsme chtěli dokázat, jak přínosná a plodná může být spolupráce mezi dvěma organizacemi, přestože jedna z nich sdružuje slyšící a druhá Neslyšící.

Při dnešním pohledu lze říci, že se naše záměry vydařily. Květinový ples byl bezpochyby jednou z největších a nejvýznamnějších kulturních akcí pro Neslyšící v roce 2004.

Neslyšící (po divadle "Tracyho tygr")
moje se mi líbí bylo tam byla divadlo které jsou
nam kuci
apolojina. Hlavně, aby pokrači-
varusující a harami. Hlavně, aby pokrači-
ovali

- **Tracyho tygr – tlumočené divadelní představení formou stínového tlumočení pro Neslyšící**

Komoru jako profesní organizaci, která se zabývá především otázkami kvality tlumočnických služeb, dlouho znepokojovala skutečnost, že Neslyšící v České republice nemají možnost odnést si z návštěvy divadla stejně hodnotný kulturní zážitek jako slyšící publikum. Koncem roku 2003 jsme dospěli k názoru, že máme dostatek sil i tvůrčího potenciálu na to, abychom se pokusili o tzv. stínové tlumočení do znakového jazyka. Tato myšlenka byla 25. října 2003 uvedena v čín na nové stálé scéně Divadla NABLÍZKO, v budově Nosticova divadla České obce sokolské v Praze. Tlumočenému představení Tracyho tygr se tehdy dostalo cti zahájit zde divadelní sezónu 2003/2004. Pro velký úspěch u neslyšících i slyšících diváků bylo tlumočené představení pravidelně uváděno i po celý rok 2004.

Postavy a obsazení:

Thomas Tracy – hraje Václav Krátký, tlumočí Jiří Janeček
Laura Luthyová – hraje Natálie Topinková, tlumočí Andrea Kalců
Rudolf Pingitzer – hraje Lubor Šplíchal, tlumočí Fedor Krajčák
„mnoho dalších rolí“ – hrají Martin Dusbaba a Patrik Vojtíšek, tlumočí
Nada Dingová a Kateřina Červinková Houšková

Tracyho tygr je důležitým projektem nejen pro jazykovou a kulturní komunitu Neslyšících u nás, ale i pro svůj evropský význam, neboť ve střední Evropě je prvním divadelním představením tlumočeným formou stínového tlumočení. Pozornost, které se mu dostalo ze strany médií je zcela zasloužená – články o Tracyho tygrovy vyšly nejen v časopisech pro sluchově postižené, ale také v několika celorepublikově rozšířených denících (např. MF Dnes, Lidové noviny). Česká televize se začátkem roku 2004 rozhodla tomuto jedinečnému projektu věnovat celý díl Televizního klubu Neslyšících. Zástupci Komory a divadla NABLÍZKO byli také čestnými hosty pořadu Snídaně s Novou.

Představení Saroyanova Tracyho tygra se stalo ve světě neslyšících událostí. Počet běžných divadelních představení a těch, jež jsou tlumočena do znakového jazyka, je zvláště v Praze ve velkém nepoměru. A pokud se vůbec tlumočí, jde o tzv. balkonové tlumočení, které příliš nerespektuje potřeby neslyšícího diváka, jemuž se děj jen zprostředkovaně převypráví. I proto zasluhuje pozornost aktivita České komory tlumočnicků znakového jazyka, která se pokusila situaci změnit. Představení podle předlohy Williama Saroyana Tracyho tygr pražského Divadla Nablízko je výsledkem této snahy. V tomto případě šlo o „stínové tlumočení“, které je podle dosavadních zkušeností ve světě nejoblíbenější. Tlumočníci se do představení aktivně zapojují, pohybují se na scéně společně s herci a snaží se neslyšícím divákům zprostředkovat maximum z děje hry. (www.muzes.cz 9. 2.)

Literární noviny, 16. února 2004

Divadlo Nablízko hraje u Nosticů

Divadlo Ojedinelým projektem Saroyanova Tracyho tygra stínově tlumočeným do znakového jazyka vstoupilo do páté sezony pražské Divadlo Nablízko. Jeho novým stálým působištěm je po malostranském Rubínu zadapovaný sál Nosticova divadla nad Čertovkou, který zničily loňské záplavy. Architekt Miroslav Melena poskytl projekt souboru zdarma.

Tracyho tygr je vlajkovou lodí divadla. Doplní jej stínové tlumočení, kdy každý z herců má svého tlumočnicka. Pohybuje se spolu s ním, je oblečen v kostýmu stejné siluety, ale černé barvy. (ČTK)

Tlumočení nablízko

Pražské Divadlo Nablízko změnilo působiště, z malostranského Rubínu se přesunulo do nedalekého Nosticova Divadla na Kampě. Prvním repertoárovým překvapením bude úspěšná inscenace Tracyho tygr, tlumočená do znakového jazyka, ne však »balkonově«, jak někdy v pražských divadlech vidáme, nýbrž »stínově«, tzn. že se vedle každého herce pohybuje tlumočnick a jeho roli pro neslyšící diváky vlastně spoluvytváří. Při setkání s novináři ocenil jeden z protagonistů Martin Dusbaba herecký talent »své« tlumočnice. Umělecká vedoucí souboru Apolena Vynohradnyková nevyloučila, že některá z příštích inscenací by mohla být koncipována jako »dvojjazyčná«.

br

Metro, 30. října 2003

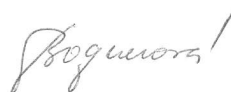
Divadelní noviny, 21. října 2003

Vážení,

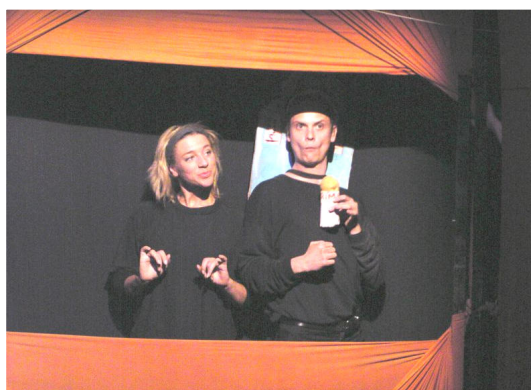
Chtěla bych poděkovat divadlu Nablízko a České komoře tlumočnicků znakového jazyka za nápad a realizaci divadelního představení Tracyho tygr tlumočeného do českého znakového jazyka.

Měla jsem možnost vystoupení shlédnout se svým neslyšícím manželem. Představení jsme OBA rozuměli, a to díky stínovému tlumočení do českého znakového jazyka.

Děkujeme a těšíme se na další divadelní projekty, které budou rovněž do českého znakového jazyka tlumočeny.

V průběhu roku 2004 bylo odehráno na území Prahy celkem **18 tlumočených představení** Tracyho tygra. Pravidelně se hrála dvě představení měsíčně. Dalších **5 představení** bylo odehráno mimo Prahu - v Plzni, v Českých Budějovicích, v Hradci Králové a jedno na 3. evropském kulturním festivalu Neslyšících „Salvia“ v německém Mnichově. Pro tento zájezd tlumočníci nastudovali představení v mezinárodním znakovém systému.

O představení byl po celý rok obrovský zájem. Vstupenky byly vyprodány často již několik týdnů před představením. Jedinečnost projektu potvrzuje i zájem zahraničních organizací, které se na nás jakožto realizátory tlumočeného představení obracely se žádostí o vytvoření workshopů, které by byly zaměřeny na předání zkušeností ze stínového tlumočení, které není v Evropě běžnou záležitostí.

Takovéto nabídky jsou pro nás důkazem a oceněním dobře odvedené práce.

Pozdrav z ticha

Vážení diváci,

představení, které jste se rozhodli navštívit, je něčím zvláštní. Každý herec v něm má svůj „stín“ – tlumočníka znakového jazyka. Kdyby nebylo „stínů“, nemohli bychom si nikdy z divadla odnést takový zážitek jako Vy, protože divadlo, ač pochází ze slova „dívat se“, pracuje i se zvukem, a ten my neslyšíme.

Ano, jsme Neslyšící, jedna z mnohých kulturních a jazykových menšin, které mají své místo na světě. Hluchota není to nejdůležitější, co nás spojuje. Tváří v tvář slyšící většině máme obdobné životní zkušenosti; máme také své zvyky a tradice, specifický způsob zábavy a humoru. Ale to hlavní, co dělá sluchově postiženého Neslyšícím, spatříte dnes na jevišti. Je to náš jazyk – znakový jazyk – jazyk pro oči, ruce a tělo. Je krásný, vidíte? Nemusíte jej ale znát, abychom se spolu alespoň trochu domluvili. Vlastně stačí málo:

Když nám budete chtít něco sdělit, nejprve nás upozorněte (lehkým dotykem, mávnutím apod.). Postavte se k nám čelem a dbejte na to, abychom Vám dobře viděli na ústa – jinak nebudeme moci odezírat. Nekřičte, nehovořte příliš rychle. Pomalejší tempo řeči a pečlivější výslovnost nám celou situaci usnadní. Používejte spíše jednoduché věty a frekventovanou slovní zásobu. Totéž platí, když s námi budete chtít komunikovat písemně. Může se stát, že Vám neporozumíme hned napoprvé. Buďte trpěliví a zkuste říci tutéž věc ještě jednou, jinými slovy. Čeština je pro nás cizí jazyk!

Všichni jsme součástí jednoho velkého světa. Díky našim odlišnostem je nádherně barevný. Zkuste se dnes večer na svět podívat očima Neslyšících. Naučíme se ho společně sdílet.

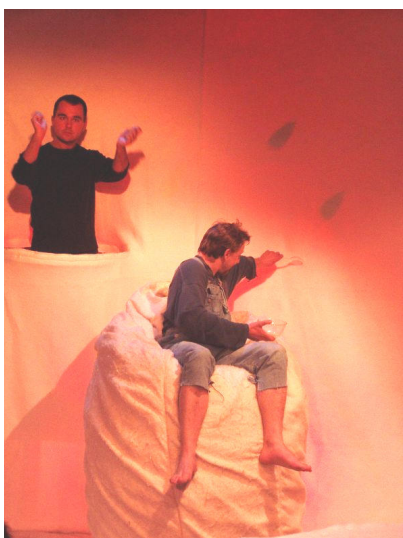
Krásný zážitek Vám přejí
Neslyšící

V roce 2005 bychom velmi rádi reprízovali tlumočené představení tak, aby jej mělo možnost shlédnout co nejvíce dalších neslyšících diváků. V případě dostatečných finančních zdrojů bychom stáli o zorganizování několika zájezdů mimo Prahu. Velmi cenná by byla také možnost představit projekt neslyšícím dětem ve speciálních školách. Tito žáci nemají jinou příležitost divadelního zážitku, neboť drtivá většina divadelních představení není neslyšícím žádným způsobem zpřístupňována.

nové projekty

- **V melounovém cukru – tlumočené divadelní představení formou zónového tlumočení pro Neslyšící**

Projekt „**V melounovém cukru**“ je dalším divadelním počinem Komory a Divadla NABLÍZKO, který zpřístupňuje Neslyšícím divadlo s ohledem na všechna jejich specifika a potřeby.

Inscenace **V melounovém cukru** od Richarda Brautigena, opět v režii Apoleny Vynohradnykové, je určena nejširšímu publiku všech věkových kategorií, patří k představením, která jsou obsahem i formou dnes velmi aktuální, a má potenciál oslovit nejen slyšící, ale i Neslyšící diváky.

Forma zónového tlumočení, kdy každý z tlumočnicků tlumočí dění na své polovině jeviště, se u Neslyšících diváků těší větší oblibě než tlumočení statické, a také u slyšících diváků je přijímána lépe, neboť tlumočníci jsou v kostýmech

a díky svému umístění jsou přirozenější součástí scény. V tlumočených představeních se střídaly dvě dvojice tlumočnicků – **Nad'a Dingová** a **Jiří Janeček** a **Farah Bunninová** a **Gabriela Houdková**.

24. dubna 2004 divákům představena slavnostní premiéra představení a během roku se konalo ještě dalších **10 repríz**. Od dubna do června 2004 byly uváděny vždy dvě představení v měsíci, od září do prosince pak z časových a finančních důvodů jen jedna repríza měsíčně. Celkem mohlo být tedy uspokojeno téměř tisíc diváků a mezi nimi i několik desítek neslyšících, kteří tak měli příležitost prožít divadelní zážitek společně

s diváky slyšícími, se svými přáteli, známými i rodinnými příslušníky.

Na základě kladných reakcí ze strany slyšících i neslyšících diváků bychom chtěli reprízovat toto nevšední představení i nadále v roce 2005. Především z toho důvodu, že je mnoho Neslyšících, kteří žijí mimo Prahu, a ještě neměli příležitost shlédnout představení, neboť jsou všechna uskutečňována výhradně v naší metropoli. Pouze tři z nich byla uváděna o víkendu, což je sice vstřícný krok pro mimopražské diváky, nicméně v těchto několika málo termínech nestačili představení navštívit všichni zájemci. Současně bychom si přáli představení reprízovat i v dopoledních hodinách, aby jej měli možnost shlédnout „slyšící i neslyšící“ školy.

Naším přáním je také shromáždit tolik finančních prostředků, které by nám dovolili uvádět představení opět dvakrát měsíčně.

- **Certifikační vzdělávací program České komory tlumočnicků znakového jazyka**

Nejrozsáhlejším a nejnáročnějším projektem roku 2004 byl a nadále je **Certifikační vzdělávací program České komory tlumočnicků znakového jazyka (CVP)**.

Jedná se o projekt zcela zásadního významu. Na základě schválení Zákona o znakové řeči 155/98 Sb. se tlumočnické služby stále více stávají nedílnou součástí života našich spoluobčanů s vadami sluchu. Díky nim přestávají být izolováni od světa, který je obklopuje, a mají možnost rozvíjet své znalosti, schopnosti či dovednosti v kterékoliv oblasti svého zájmu. Ještě důležitější je fakt, že díky tlumočnickým službám se všem lidem s vadami sluchu otevírá možnost nejen odpovědně rozhodovat o svých soukromých záležitostech, ale také podílet se na řešení otázek veřejných.

Přestože v České republice v současné době koexistují tři organizace sdružující tlumočnický znakového jazyka a dohromady registrují zhruba 150 členů, jen 27 z nich se tlumočnické profesi věnuje skutečně aktivně. Navíc bohužel neexistuje žádný oficiálně uznávaný jednotný vzdělávací program, který by tlumočnický na jejich budoucí povolání kvalifikovaně připravoval. Každá organizace samostatně definuje podmínky, za kterých může zájemce o povolání tlumočnický znakového jazyka získat tlumočnický průkaz dané organizace. Současný systém

tlumočnických služeb tak nemůže ani po stránce kvantitativní, ani po stránce kvalitativní uspokojit poptávku všech uživatelů tlumočnických služeb, přestože mají na tyto služby zákonem stanovené právo.

Jelikož Komora nabízí své služby všem lidem s vadami sluchu s přihlédnutím k jejich individuálním komunikačním potřebám, rozhodli jsme se vytvořit vzdělávací program, jehož výsledkem budou **akreditovaní pracovníci** těchto profesí: **tlumočnický českého znakového jazyka** (používá při tlumočení přirozený český znakový jazyk, který je primárním komunikačním prostředkem Neslyšících v České republice), **transliterátor znakované češtiny** (používá umělý systém, který se zakládá na

kombinaci slovní zásoby českého znakového jazyka a gramatiky mluvené češtiny; je preferován lidmi nedoslýchavými a ohluchlými v pozdějším věku), **vizualizátor mluvené češtiny** (zřetelně artikuluje ústy jednotlivá slova mluvené češtiny, aby sluchově postižený mohl lépe odezírat; tuto službu preferují lidé s lehčí sluchovou vadou a lidé ohluchlí v pozdějším věku, též někteří uživatelé kochleárních implantátů).

Rozlišování těchto typů profesí umožňuje nabídnout všem – neslyšícím, nedoslýchavým i ohluchlým lidem – rovnocenný přístup k plnohodnotné komunikaci, která bude vyhovovat všem zúčastněným stranám bez ohledu na typ a velikost ztráty sluchu a jazykové kompetence v mluvené češtině a českém znakovém jazyce.

Cílem CVP je **zlepšit kvalitu a profesionalitu tlumočnických služeb** poskytovaných všem lidem s vadami sluchu na základě jejich zákonného práva a zajistit tak dostatečné množství žádaných kvalitních pracovníků v této oblasti.

Naším přáním je, aby realizace projektu i nadále probíhala podobně jako v roce 2004 za spolupráce se švédskou Onnestad school (nástavbová škola pro tlumočnický švédského znakového jazyka) a s dalšími zahraničními odborníky na tlumočení do/ze znakového jazyka – s Evropským fórem tlumočnicků znakové jazyka a s Pevností – Českým centrem znakového jazyka.

V roce 2004 se uskutečnilo celkem **14 seminářů** pro studenty všech tří specializací: Právo neslyšících lidí na tlumočnické služby, Úvod do tlumočnické profese, Úloha etického kodexu v profesi tlumočnicka, Synchronní a diachronní přehled prstových abeced u nás i v zahraničí, Úvod

do translologie - metodika tlumočení, Praktická konverzace v českém znakovém jazyce - číslovky-I., Praktická konverzace v českém znakovém jazyce - číslovky-II., Technika mluveného projevu I., Technika mluveného projevu II., Odezírání a techniky vizualizace I., Praktický kurz znakové češtiny s nácvikem technik znakové češtiny - předložky a spojky, Systémy vzdělávání a specifika metod uplatňujících se ve vzdělávání osob se sluchovými vadami.

Lektory těchto odborných seminářů byli čeští slyšící i neslyšící specialisté, kteří patří v dané oblasti k těm nejlepším a nejuznávanějším. Dva ze seminářů: Sebereflexe a sebevzdělávání tlumočnicka a Systémy vzdělávání tlumočnicků, transliterátorů a vizualizátorů v SRN, byly vedeny našimi zahraničními kolegy z Anglie a z Německa. Oba jsou členy organizací, jež zastřešuje Evropské fórum tlumočnicků znakového jazyka.

Na seminářích se postupně vystřídal **72** různých **účastníků**, 32 z nich je již přihlášeno do CVP a 40 z nich tvoří externí zájemci o konkrétní témata, kterým jsme se v seminářích věnovali.

Frekventanti jednotlivých seminářů CVP byli do hloubky seznámeni s lingvistickými, psychologickými, psycholingvistickými, sociolingvistickými aj. aspekty té cílové skupiny, pro níž je frekventant jako tlumočnick školen. Vedle teoretických otázek jsme zaměřili rovněž na intenzivní praktický jazykový výcvik.

Na seminářích byly studentům dány k anonymnímu vyplnění dotazníky, na jejichž základě jsme postupně organizaci seminářů dopracovávali. Na základě těchto dotazníků se ukázalo, že program CVP je tlumočnickými i dalšími zájemci o profesi tlumočení pro neslyšící velmi pozitivně vítán.

Pozitivními **výsledky projektu** jsou zprávy, že:

- pro klienty dochází ke zvýšení kvality komunikace mezi nimi jako neslyšícími občany a veřejnými institucemi (úřady, lékaři, terapeuti, sociální pracovníci, ale i školami a jinými školícími středisky) v situacích, kdy zabezpečují tlumočení poučení profesionálové,
- neslyšícím je zpřístupněno rovnocenné a plnohodnotné porozumění sdělení, a to všem bez rozdílu jejich jazykové vybavenosti,
- dochází ke zkvalitnění tlumočnických služeb, tím se zlepšuje schopnost rozhodování neslyšících a řešení jejich sociální situace a problémů,
- profesionálním tlumočením je neslyšícím umožněn přístup ke všem informacím. Tak dochází ke zlepšení jejich podmínek k získávání a udržení práce a možností vzdělání,

- projekt napomáhá neslyšícím rovnoprávnému uplatňování svých práv a nároků.

Současně byl vytvořen i systém **supervizované tlumočnické praxe**, do které mohou studenti nastoupit po úspěšném absolvování vstupního pohovoru před komisí. Členy komise jsou: psycholog, neslyšící uživatel tlumočnické služby a tlumočník. Ve specializaci Vizualizátor mluvené češtiny pak ještě logoped. Tato komise odborníků zabezpečuje kvalitu tlumočnicků, kteří se v rámci CVP dostanou do tlumočnické praxe.

Sebereflexe a sebevzdělávání tlumočnicků

Jindřich Mareš

Již čtvrtý seminář, tentokrát zaměřený na sebereflexi a sebevzdělávání tlumočnicků znakového jazyka, připravila pro účastníky svého Certifikačního vzdělávacího programu i pro širokou veřejnost Česká komora tlumočnicků znakového jazyka. Seminář se konal 22. května 2004, již tradičně v prostorách organizace Pevnost - České centrum znakového jazyka.

Účastníci semináře se zde v průběhu osmihodinového programu dovídali o tom, co vše je potřebné pro poskytování profesionálních tlumočnických služeb, o důležitosti neustálého sebevzdělávání a o správném sebehodnocení jakéhokoliv tlumočnicka, především s ohledem na specifika tlumočení znakového jazyka. Celý program vedl **John Walker**, kvalifikovaný neslyšící školitel, spolu se dvěma zkušenými tlumočnickými britského znakového jazyka, kterými byli předseda Britské organizace tlumočnicků znakového jazyka **Zane Hema**, nositel doktorátu PGDip v oboru britský znakový jazyk/anglický jazyk a předseda Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka **Marco Nardi**, absolvent magisterského studia na univerzitě v Durhamu. Nardi je též kvalifikovaným tlumočnickem italského a britského znakového jazyka a působí i v Britské organizaci tlumočnicků znakového jazyka.

Přednášející si kromě svých výstupů připravili také tři skupinové práce, díky nimž se účastníci aktivně zapojili do programu. Úkolem těchto prací bylo zamýšlení se nad otázkami: co všechno by měl znát, ovládat a jakým způsobem by se měl vzdělávat tlumočnick znakového jazyka, jakým způsobem může ohodnotit kvalitu svého tlumočnického výkonu a jak by mělo vypadat profesionální poskytnutí tlumočnické služby od přijetí zakázky až po její ukončení?

Osobně hodnotím seminář jako velmi přínosný, jelikož se stal jedinečnou příležitostí, jak získat zkušenosti a nové podněty od zkušenějších kolegů z Anglie, kde tlumočnická organizace zaznamenává již dvacetiletou činnost. Pro všechny účastníky bylo povzbuzením, že všichni tři naši hosté byli příjemně překvapeni našimi reakcemi a považují naše názory a cíle i celkové směřování Komory za vysoce profesionální. Se svou bezmála čtyřletou existencí je dle jejich slov Česká komora tlumočnicků znakového jazyka jednou z těch profesionálních evropských tlumočnických organizací, jejichž hlavním cílem je naplnění práva Neslyšících na plnohodnotnou komunikaci.

Na závěr ještě zajímavou zkušenost: přestože se na semináři používaly čtyři různé jazyky (český jazyk, český znakový jazyk, angličtina a britský znakový jazyk), komunikace probíhala bezproblémově, a to díky kvalitnímu výkonu šesti tlumočnicků, kteří si navíc při své tlumočnické profesi vyzkoušeli také roli toho, kdo je tlumočen. A tak všichni účastníci mohli ze semináře odcházet obohaceni spoustou nových informací, poznatků a zkušeností.

(Pozn.: o certifikačním vzdělávacím programu České komory tlumočnicků znakového jazyka viz článek Marie Komorné na str. 26)

• Tlumočnické služby pro neslyšící v sociální oblasti

Další z nových projektů Komory je opět zaměřen na tlumočnické služby pro neslyšící občany.

Zákon č. 155 ze dne 11. června 1998 o znakové řeči a o změně dalších zákonů umožňuje všem sluchově postiženým občanům bezplatnou tlumočnickou službu v rozsahu 24 hodin ročně. Ještě do března 2004 byl neslyšící občan nucen všechny další tlumočnické služby po vyčerpání těchto hodin platit sám, což bylo zvláště pro nezaměstnané, sociálně slabé a nemocné jedince se sluchovou vadou velmi náročné. Často se stávalo, že si tuto službu nemohli dovolit. Vystavovali se tak nepochopění v situacích (u lékaře, na úřadech), kdy je plnohodnotná informace předpokladem správného rozhodnutí nejen samotného neslyšícího občana, ale i úředníka (lékaře), který s ním jedná. Z tohoto důvodu se Komora rozhodla předložit projekt, který vytvořil pro sociálně slabší neslyšící občany příležitost k využití většího počtu bezplatných tlumočnických služeb.

Náš předpoklad rozsahu tlumočnických služeb vycházel z několikaletých tlumočnických zkušeností a současně z právních nároků na tlumočnické služby, které platily v době podání žádosti o grant. Navrhovali jsme zabezpečit v průměru 20 hodin tlumočnických služeb týdně, tj. přímé i nepřímé práce (nepřímá tlumočnická práce v sobě zahrnuje přípravu, prostudování materiálů, jízdu na místo poskytnutí této služby a zpět). Měsíčně tedy 80 hodin a ročně 960 hodin přímé a nepřímé tlumočnické práce, což v průměru znamenalo 480 hodin jednotlivých tlumočení za rok.

Naším cílem bylo podat pomocnou ruku lidem, kteří by bez naší intervence svůj problém pravděpodobně nevyřešili, a **příspěť ke zkvalitnění života našich spoluobčanů**. Projekt se u neslyšících setkal s velmi kladnými odezvami.

Do projektu bylo zapojeno **22 lidí** se sluchovými vadami. Přijímány byly všechny žádosti o poskytnutí tlumočnické služby. Přednost měli klienti v nepříznivé finanční situaci, kteří neměli jinou možnost řešení potřeby tlumočnicka. Koordinátor projektu zprostředkoval kontakt mezi neslyšícím klientem a vybraným tlumočnickem. Do projektu bylo zapojeno 10 tlumočnicků znakového jazyka. V každé situaci probíhala fáze schvalování tlumočnicka. V případě,

že klient z vážných důvodů odmítal navrhovaného tlumočníka, byl mu přidělen tlumočník jiný. Ten původní se o odmítnutí klientem nedověděl. Tento systém měl maximálně chránit nejen neslyšící klienty, ale i samotné tlumočnické služby.

V případě, že neslyšící nebyl spokojený s tlumočnickou službou, která se mu dostala, řešila se stížnost s daným tlumočnickem osobně.

V roce 2005 bychom opět rádi vyšli vstříc potřebám neslyšících klientů ve vážných životních krizích a rádi bychom v projektu řešili i problém tlumočnických služeb v oblasti školství a kultury.

Pevnost – České centrum znakového jazyka
Sokolovská 304, 190 61 Praha 9

V Praze dne 3. ledna 2005

Věc: Vyjádření k projektu *Tlumočnické služby v sociální oblasti*

Vážený přítelé,

rádi bychom se vyjádřili k projektu *Tlumočnické služby v sociální oblasti*, který realizovala Česká komora tlumočnicků znakového jazyka.

Naše organizace je organizací Neslyšících a proto z vlastní zkušenosti velmi dobře víme o mnohých obtížích, které nás neslyšící provázejí v každodenním životě. Hlavním problémem pro všechny neslyšící je komunikační bariéra, kterou musejí překonávat v kontaktu s většinou slyšící společností. V takových situacích jsou neocenitelné služby profesionálních tlumočnicků znakového jazyka, kteří pro nás znamenají možnost překonání těchto bariér. Právě takové profesionální tlumočnické služby sdružuje Česká komora tlumočnicků znakového jazyka (Komora).

Až donedávna nebyla ale vyřešena otázka objednávání a proplácení tlumočnických služeb. Neexistoval žádný jednotný systém, který by v tomto ohledu řešil potřeby neslyšících v České republice. Zlom nastal až v okamžiku, kdy začalo fungovat Centrum zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící, které se snaží zavést takový systém zprostředkování tlumočnických služeb, který by mohl postupně tuto otázku vyřešit.

Fungování Centra zprostředkování tlumočnicků pro neslyšící je pro nás velkou nadějí do budoucna. V současnosti se ale bohužel stále ještě setkáváme s mnohými oblastmi, kde je zprostředkování a proplácení tlumočnických služeb problematické. Jedná se zejména o oblasti školství a dalšího vzdělávání. Mnoho seminářů a vzdělávacích akcí nám bylo uzavřeno právě kvůli jazykové bariéře a chybějícím finančním zdrojům k proplácení tlumočnické služby. Proto jsme velmi uvítali, když Komora vytvořila projekt, který řeší úhradu tlumočnicků právě v těchto „legislativně děravých oblastech“. Díky tomu, že projekt byl finančně podpořen Magistrátem hlavního města Prahy, jsme se jako neslyšící mohli bez problémů účastnit mnoha seminářů a přednášek v rámci dalšího vzdělávání a poprvé tak zažívat rovnocennost se svými slyšícími kolegy.

Neslyšící v České republice mají velmi omezené možnosti ke studiu a následně začlenění do většinové společnosti, právě nedostupnost tlumočnických služeb je mnohdy hlavní překážkou. Rádi bychom proto poděkovali MHMP za podporu tohoto projektu a tedy i za podporu nás neslyšících. Díky Vám máme jsme nyní opět o krok blíže k tomu stát se plnohodnotnými členy většinové společnosti.

Ještě jednou Vám moc děkujeme.

S upřímným pozdravem,

Bc. Petr Vysuček
předseda

PEVNOST
České centrum znakového jazyka
Sokolovská 304, 190 61 Praha 9
IČ: 708 40 440, www.pevnost.com
E-mail: pevnost@pevnost.com
Č.ú.: 358209028/2400

Telefon a fax: 266 006 390
E-mail: pevnost@pevnost.com, Internet: WWW.PEVNOST.COM

tlumočnická praxe Komory

Jako organizace fundovaných odborníků na tlumočnickou činnost je Komora stále oslovována při příležitostech tlumočení odborných přednášek a programů zabývajících se především problematikou Neslyšících a sluchově postižených.

Mezi tyto akce již tradičně patří **vzdělávací semináře** pořádané MŠMT ČR ve spolupráci se vzdělávací agenturou Aldea.

Členové Komory tlumočili také **seminář pro zpracovatele skrytých titulků** v České televizi, na němž přednesla své požadavky na kvalitu skrytých titulků v ČT Expertní komise pro skryté titulky při organizaci ASNEP.

Od roku 2002 až do jeho slavnostního zakončení v roce 2004 se Komora podílela na tlumočení projektu **„Internet jako potenciální zdroj nových pracovních příležitostí pro neslyšící“** v rámci programu LEONARDO DA VINCI Evropské

unie, který realizovala Federace rodičů a přátel sluchově postižených.

Členové Komory také působí jako stálí tlumočníci denního studia **oboru Čeština v komunikaci neslyšících** na půdě FF UK v Praze, kde tlumočí nejen přednášky a semináře náležející do studijního plánu, ale i mimořádné akce pořádané v rámci oboru Čeština v komunikaci neslyšících, jako jsou přednášky hostujících zahraničních odborníků a semináře, na nichž se svou prací prezentují studenti oboru (např. seminář „Znakový jazyk, kultura Neslyšících, tlumočení“ pro studenty brněnské JAMU).

Dále tlumočníci Komory tlumočí **vládní jednání, soudní procesy**, ale i důležitá **úřední jednání**, při nichž by mohlo dojít bez jejich účasti k vážnému poškození našich těžce sluchově postižených spoluobčanů.

V roce 2004 se místopředsdkyně Naďa Dingová nejen tlumočnickou, ale i autorsky podílela na vzniku několika dílů **Televizního klubu neslyšících** (Tracyho tygr a jeho příprava, Náhradní rodinná péče neslyšících dětí, Neslyšící sportovci, Profesní uplatnění neslyšících..)

Komora se rovněž velmi úspěšně snaží Neslyšícím zpřístupňovat kulturní události. V roce 2004 tak členové Komory tlumočili mimo jiné již čtvrté **Tříkrálové benefiční setkání** s Bárrou Basikovou, Jaroslavem

Duškem a jejich hosty, jehož výtěžek byl použit ve prospěch sluchově postižených dětí v Bilingvální mateřské škole Pipan a Střediska rané péče pro rodiny dětí se sluchovým nebo kombinovaným postižením Tamtam.

Dne 16. prosince 2004 se ve Španělském sále Pražského hradu konal 10. ročník koncertu **Podepsáno srdcem**. Před tlumočníky stál nelehký úkol – převést do českého znakového jazyka 10 hudebních skladeb ze žánru vážné i populární hudby, které se tentokrát tematicky vázaly k významným českým osobnostem. Jako v roce předchozím mělo i v roce 2004 vystoupení tlumočnicků velký divácký ohlas. K divákům, kteří byli bezprostředně přítomni ve Španělském sále, se v roce 2004 poprvé v historii mohli přidat i diváci doma u televizních obrazovek, neboť koncert byl vysílán i s tlumočníky, kteří simultánně tlumočili jak mluvené slovo, tak všechny skladby.

odborné působení

Předseda Komory Jiří Janeček je vedoucím **tlumočnické specializace** na Filozofické fakultě UK v Praze. Společně s místopředsedkyní Nadou Dingovou působí také v **Expertní komisi pro otázky tlumočení neslyšícím při ASNEP**, která v roce 2004 mj. připomínkovala Návrh zákona o soudních znalcích a tlumočnících a příslušné vyhlášky.

Česká komora tlumočnicků znakového jazyka je také v kontaktu na odborné úrovni také s **Ústavem translologie** FF UK v Praze a s **Jednotou tlumočnicků a překladatelů**. Na základě její výzvy Komora vyslala svého zástupce do poroty, která v dubnu 2004 rozhodovala o udělení prestižní ceny **Slovník roku 2003**. Stejně jako v loňském roce i v roce 2004 se Komora zúčastnila **Jeronýmových dnů**, kde mohla prezentovat dva ze svých projektů: Tlumočnicka očima neslyšícího dítěte a Tracyho tygr - divadelní představení tlumočené do znakového jazyka pro Neslyšící.

aktivity Komory v zahraničí v roce 2004

členství v mezinárodní organizaci EFSLI (Evropské fórum tlumočnicků znakového jazyka)

Od září **2001** se Česká komora tlumočnicků znakového jazyka stala **přidruženým členem** mezinárodní organizace EFSLI, která sdružuje tlumočnický znakových jazyků z téměř všech evropských zemí. Tato organizace si zejména klade za cíl neustálé zvyšování profesionální úrovně tlumočnicků znakového jazyka, sledování vývoje této profese v evropských zemích či podporu tlumočnicků v zemích bývalého východního bloku apod. Snahou EFSLI je také prosazovat a hájit práva komunity Neslyšících a jejich znakového jazyka, jakožto jazyka plnohodnotného. V **říjnu roku 2003** se Komora stala **členem řádným**.

V roce 2004 rok se Komora zúčastnila tradičního **výročního setkání EFSLI**. Toto setkání se konalo ve finském městě Vantaa. První částí setkání bylo jednodenní výroční setkání řádných členů EFSLI, které vede výkonný výbor, a kde se diskutuje a hlasuje o různých tématech (volby do výkonného výboru, příjmy v letošním roce, rozpočet na příští rok, výsledky různých projektů apod.). Komora jako řádný člen Fóra hlasovala také. Každý delegát ze všech členských organizací prezentuje zprávu o činnosti své organizace a o celkové situaci v zemi. Nutno s velkým potěšením a patřičnou hrdostí poznamenat, že aktivity a úspěchy Komory za tento rok byly po právu hodnoceny velmi pozitivně. Členové nám vyjádřili obdiv a potěšení, že situace v naší zemi se o tolik zlepšila za tak krátký čas (Komora vznikla v roce 2000) a také, že naše činnost (projekty, kterých se Komora účastní nebo je sama vytváří) je velmi konstruktivní. Další částí setkání byla dvoudenní celoevropská konference, jejímž tématem bylo „Týmová spolupráce a její úloha v práci tlumočnicků znakového jazyka“.

partnerství s EFSLI

Jedním z pozitivních důsledků našeho členství byl vznik **užší spolupráce s prezidentem a viceprezidentem EFSLI**. Oba přijali naše pozvání a v květnu 2004 přijeli k nám, aby přednášeli na semináři CVP. Zároveň se v tyto dny konalo několik důležitých jednání. Bylo uzavřeno partnerství mezi Komorou a EFSLI. Jedním z cílů tohoto partnerství je **podpora vzdělávání** našich **tlumočnicků** za účelem zlepšení systému v naší zemi, a tím zvýšení úrovně této profese. Oba představitelé EFSLI byli velmi spokojeni, když se osobně přesvědčili o našich aktivitách. Vyjádřili se velmi pochvalně o tom, že jsme schopni plnit cíle, které jsme si uložili, a celkově jsme tak velkou

oporou komunitě Neslyšících, čímž se daří zlepšovat její pozici ve většinové společnosti.

Vedle toho, že EFSLI chce podporovat a vzdělávat naše tlumočníky, počítá i s naší plnou aktivitou v Evropském fóru. V roce 2005 se bude EFSLI prezentovat na konferenci Celosvětové organizace tlumočnicků (WASLI), která se bude konat v Jihoafrické republice. EFSLI si vybrala Komoru jako jednoho z řádných členů, kteří ji budou reprezentovat a usilovat o vstup do této celosvětové organizace.

Setkání s tlumočníky z EFSLI

Koncem května letošního roku přijalo několik tlumočnicků z Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka (dále EFSLI) pozvání České komory tlumočnicků znakového jazyka do Prahy. Tlumočníci Marco Nardi a Zane Hema a neslyšící školitel John Walker během 5denního pobytu stihli vést celodenní workshop pro tlumočníky, konzultovat jejich vzdělávací program, navštívili Informační centrum o hluchotě ve Stodůlkách, setkali se s neslyšícími a se zástupci tisku pro sluchově postižené. Část jednoho dne měli také rezervovánu pro prohlídku Prahy a návštěvu tlumočeného představení Tracyho tygr v Divadle Nablízko. Rozhodně se u nás nenudili a ani my jsme se nenudili s nimi.

NEHODLÁME VÁS POUČOVAT

„Nechceme tvrdit, že všechno umíme a teď jsme vám tady o tom přijeli povídat,“ řekl v úvodu celodenního workshopu s názvem Sebereflexe a sebevzdělávání tlumočnicků předseda EFSLI Marco Nardi. A dále pokračoval: „Jsme členy organizace, která se vyvíjí, stejně jako ta vaše. Dnes se proto pokusíme společně navrhnout programy rozvoje naší profese.“

A tak tomu skutečně bylo. Účastníci semináře, převážně z řad mladších tlumočnicků, se během dne několikrát rozdělili do pracovních skupin, aby se společně pokusili zodpovědět různé otázky, například: Jak tlumočnick pozná, že tlumočí dobře? Jaké nástroje

k tomu používá? Přednesené výsledky ukázaly na řadu možností, jaké tlumočnick pro sebe-reflexi má. Nejjednodušší je například orientovat se podle četnosti poptávky klientů. Když si tlumočnicka nikdo neobjednává, asi není dobrý. V dané situaci se tlumočnick samozřejmě orientuje nejlépe podle reakcí neslyšícího klienta a ostatních zúčastněných, z dlouhodobějšího hlediska pak podle odborné reflexe od ostatních tlumočnicků, z videonahrávek, zápisů atd.

JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI

Další otázky se týkaly oblasti jazykových dovedností. Například se diskutovalo o tom, zda pro tlumočení stačí umět výborně česky a znát výborně znakový jazyk? Závěr zněl NE! Jak se pozná, že vybavenost tlumočnicka v obou jazycích je dobrá? Jedna ze skupin zdůraznila, že tlumočnick musí být schopen orientovat se i v regionálním nářečí znakového jazyka. Měl by se stále sám sebe ptát, zda má dostatečné vzdělání v obou jazycích.

Také by si měl klást otázku, zda mu rozumí rodilí mluvčí a on jim, zda se orientuje ve všech komunikačních situacích. Hezky to shrnula mluvčí jedné z pracovních skupin: „Jakmile má tlumočnick pocit, že by z komunikační situace nejráději utekl, pak jeho jazyková vybavenost není dokonalá.“

Výstupy z půlhodinových skupinových porad všech tří skupin účastníků měly formu ústní prezentace s doprovodným písemným shrnutím a obsahovaly mnoho nápadů a připomínek. Jak na závěr shrnul jeden ze zahraničních školitelů, dokazovaly dobrou teoretickou připravenost přítomných tlumočnicků na výkon tlumočnické profese. „Kvalita vašich diskuzí byla vysoká. Měli jste dobré nápady a doufám, že záznamy, které jste společně vytvořili, zůstanou zachovány a poslouží jako nástroj, jako studijní pomůcka.“

TEORIE A PRAXE

Ale jak všechny tyto znalosti uplatnit v praxi, v každodenním životě? Ptali se účastníci hostů i sami sebe.

Žádná cesta pro rozvoj tlumočnické profese není předem daná a každá země si musí najít svůj specifický způsob. Toho si byli vědomi i tlumočníci z EFSLI. Proto se Zane Hema, člen EFSLI a předseda ASLI (Asociace tlumočnicků ZJ v Anglii) na úplný závěr celého pracovního dne zmínil o takových nástrojích, které by měl používat a rozvíjet každý tlumočnick, bez ohledu na to, odkud pochází: „Tlumočnick musí být otevřený, musí číst noviny, koukat se na televizi. Samozřejmě že nemůže vědět vše, ale měl by se snažit. Když se setkáváte se slyšícími přáteli, bavte se s nimi o všem možném, když se setkáváte s neslyšícími, co nejvíce je pozorujte. Tím, že budete poznávat různé lidi a jejich způsoby komunikace, se toho nejvíce naučíte.“

TEXT A FOTO: LUCIE KŘEŠŤANOVÁ

KŘEŠŤANOVÁ, Lucie. Setkání s tlumočníky z EFSLI. *Gong*. 7-8/2004, roč. 33, s. 18.

účast na celoevropském projektu soudního tlumočení

V listopadu 2003 byla Komora přizvána k účasti na celoevropském projektu, jehož výstupem byla v listopadu 2004 **konference s názvem „Nástroje k odstranění jazykových bariér při tlumočení během soudních procesů“**. Cílovou skupinou byli lidé pracující v legislativě (soudci, advokáti, právníci, úředníci apod.). Účelem této konference bylo seznámit je s důležitostí různých aspektů tlumočení (práva člena menšiny a tlumočnicka, výběr vhodného tlumočnicka, podmínky při tlumočení apod.). Komora se podílela na tvorbě části programu s názvem **„Právo na uplatnění specifických potřeb (lidé různě postižení a ve znevýhodněných podmínkách)“**. Tato sekce byla zaměřena na

potřeby a práva Neslyšících a používání tlumočnicků znakového jazyka při soudních procesech. Díky svým vřelým vztahům s kolegy s EFSLI jsme přizvali prezidenta EFSLI Marca Nardi jako jednoho ze tří mluvčích v této sekci. Komora a EFSLI tak měli možnost se prezentovat jako profesní organizace a přispět ke zlepšení podmínek pro Neslyšící při tak obtížných situacích, jaké nastávají při soudním jednání, policejním výslechu a podobných úředních jednání.

publikační činnost

V roce 2004 Komora navázala na předchozí léta a pokračovala v rozvíjení publikační činnosti. S našimi příspěvky o tlumočení znakového jazyka a s ním souvisejících problémech se čtenáři mohli pravidelně setkávat na stránkách časopisů **Gong** (měsíčník) a **Unie** (dvouměsíčník) a v obou **INFO-Zpravodajích** (měsíčník a čtvrtletník).

Kromě zmíněných periodik, určených primárně Neslyšícím a zájemcům o problematiku sluchového postižení, jsme úspěšně oslovili odborný časopis **Tlumočení – překlad**, který vydává Jednota tlumočnicků a překladatelů. V zářijovém čísle tohoto čtvrtletníku jsme profesionály v oblasti tlumočení mluvených jazyků seznámili s Certifikačním vzdělávacím programem Komory a podrobněji popsali jeden z jeho nejzajímavějších seminářů, jenž byl veden našimi kolegy z EFSLI.

Certifikační vzdělávací program, zrozený právě v roce 2004, byl nejčastějším námětem publikovaných článků. Programem obecně a posléze jeho jednotlivými semináři jsme se nechali inspirovat celkem dvanáctkrát. Mezi rozsáhleji pojednaná témata patřil též Etický kodex Komory a dále pak tlumočení kulturních akcí, jako jsou divadelní představení a hudební koncerty. Tři příspěvky se věnovaly již druhým rokem probíhajícímu, úspěšnému projektu Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte.

Ze zajímavých jednotlivě zmíněných témat jmenujme alespoň otázku neslyšících tlumočnicků, návštěvu konference Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka v Brightonu nebo osobní zkušenost neslyšícího s objednáváním tlumočnicka znakového jazyka na městském úřadě.

O Komoře a jejích projektech se však zmiňovali i jiní autoři než samotní členové Komory. V celostátních denících se psalo především o **stínově tlumočeném divadelním představení pro Neslyšící Tracyho tygr**. Převážná část článků oslavovala právě tuto unikátní spolupráci divadla NABLÍZKO a České komory tlumočnicků znakového jazyka.

"Při stínovém tlumočení má každý herec po celou dobu představení svého tlumočnicka, jenž se tak identifikuje přímo s postavou, jejíž repliky převádí do znakového jazyka," vysvětlila jedna z pěti tlumočnicků Naďa Dingová.

(KOBLENC, VÁCLAV. Tracyho tygr osloví i neslyšící. Českobudějovické listy. 20.9.2004, č. 2, s. 16.)

Š Tracyho tygrem se vystupovalo nejen v divadle Nablízko, ale i na festivalech. Článek o tlumočeném představení Tracyho tygra na XII. ročníku Mezinárodního festivalu Divadlo v Plzni vyšel ve Večerníku Praha (**STANISLAVČÍK, Tomáš. Nachové plachty zakotví na festivalu Divadlo. Večerník Praha. 22.7.2004, s.20.**)

Celý festival je rozdělen do tří základních programových oblastí: Divadlo v divadelních budovách, Poulíčnické a plenérové divadlo, Site specific theatre neboli Divadlo specifického prostoru. Festivalový program zahrnuje vystoupení celkem třiatřiceti divadel a skupin. Připraveny jsou i výstavy, besedy a tvůrčí dílny.

Sami mezi námi

Letošní ročník plzeňské divadel-

ní přehlídky doplní speciální doprovodný projekt Sami mezi námi, prezentující tvorbu lidí ze sociálně slabších skupin (soubory Ježek a Čížek, Rozkoš bez rizika) či handicapovaných spoluobčanů (Bohnická divadelní společnost).

Jeho součástí ale budou i představení profesionálních souborů rozkrývající problémy „outsiderů“ v uměleckých výpovědích (Divadlo

pod Palmovkou: Návrat do pekla, Dejvické divadlo: Tramvaj do stanice Touha, Husa na provázku: Murlin Murlo, Národní divadlo moravskoslezské: Elling a Kjell).

Ukázkou komunikace divadelníků s handicapovanými spoluobčany je pak představení Tracyho tygr, společný projekt Divadla Nablízko a České komory tlumočnicků znakového jazyka.

úryvek z článku, Večerník Praha, 22. července 2004

Dlouhý rozhovor s režisérkou Divadla NABLÍZKO, Apolenou Vynohradnykovou, udělali Hospodářské noviny (**ČECHLOVSKÁ, Magdalena. Únik do fantazie má i svou temnou notu, říká režisérka Divadla Nablízko. Hospodářské noviny. 26.3. 2004. s. 11**). Režisérka se zmiňovala nejen o svém divadelním souboru, ale i o spolupráci a o zkušenostech s tlumočníky.

hn: Tracyho tygra jste připravili také ve verzi pro neslyšící. Budete to opakovat i s novou inscenací?

Režisérka Apolena Vynohradnyková: *Máme vynikající zkušenosti s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka, ohlasy jsou nadšené. Pro většinu neslyšících to je vůbec první zážitek s divadlem. Proto chystáme verzi pro neslyšící i s Melounovým cukrem.*

Premiéra bude 25. dubna. Ale nepůjde o stínové tlumočení, kdy každý herec má svého tlumočnicka, jako v případě Tygra, ale o tlumočení zónové. To znamená, že na jevišti stojí dva tlumočníci a překládají každý jednu polovinu jeviště. Sama jsem zvědavá, jak to dopadne.

Zdařilou spoluprací Divadla NABLÍZKO s Komorou si režisérka chválila i v rozhovoru pro MF Dnes (**MAREČEK, Petr. Tracyho tygr slaví úspěchy. MF Dnes. 2.12.2004, www.idnes.cz**).

"Po tom, co se svým nápadem neuspěli v mnoha jiných divadlech, oslovili i nás. S nadšením jsem se rozhodla realizovat tlumočení Tracyho tygra, a to způsobem, který je sice nejtěžší, ale zároveň nejúčinnější. Stínové tlumočení nejpřesněji zprostředkovává inscenaci neslyšícím. Mimochodem, bohužel jde o první a zatím jedinou stínově tlumočenou inscenaci nejen u nás, ale i v Evropě," říká režisérka Apolena Vynohradnyková.

MF Dnes: Proč zrovna u Tracyho tygra?

Režisérka Apolena Vynohradnyková: *Stínové tlumočení klade veliké nároky na celý scénický tvar. Každý herec má na jevišti svého vlastního tlumočníka - pro neslyšící mluvčího jevištní postavy vyjádřené hercem. Dvojnásobný počet účinkujících, dva jazyky - celá dramatizace musela být nejprve pečlivě přeložena do znakového jazyka - ovlivňuje herecké akce rytmicky, prostorově, ale i významově. Vše je zdvojeno, umocněno. Proto jen málokterá inscenace vyhovuje těmto podmínkám, aniž by muselo být výrazněji zasaženo do její struktury. Během zkoušení tlumočené verze Tracyho tygra jsem však měla pocit, jako bych představení tvořila už kdysi s tím, že bude jednou stínově tlumočené. Nemusela jsem nic znásilňovat. Vše šlo velmi přirozeně. Jinou takovou inscenaci zatím v divadle nemáme.*

...

Jste první divadlo u nás, které stínové tlumočení zkusilo...

Mrzí mě, že je v českých divadlech tak málo vůle se otevírat světu neslyšících. Na druhou stranu tomu rozumím. Chci však zdůraznit, že výsledek, k němuž může dojít, o mnoho převyšuje jakékoli obtíže a rozhodně stojí za přemáhání všech provozních i uměleckých nároků, které jsou na tvůrce kladeny.

Co takový způsob práce vyžaduje pro soubor a režiséra?

Nejdůležitější je, aby všichni zúčastnění usilovali o společný cíl a oprostili se od osobního nepohodlí, které takový radikální zákrok do dlouho zaběhlé inscenace může přinést. Jsem hrdá na své herce, že dokázali být tlumočnickům dobrými partnery v tomto pro ně neobvyklém experimentu a prokázali hodně pokory a dobré vůle. A tlumočníci nás zase oslňovali svojí profesionalitou a odvahou vrhat se do naprosto neprozkoumaného terénu.

...

Dalším společným tlumočeným titulem je inscenace V melounovém cukru podle povídky Richarda Brautigana. Zaměřujete se tedy hlavně na americkou literaturu?

Nikoliv, jde o shodu náhod. Brautiganův titul V melounovém cukru jsem mohla přetlumočit pouze zónově - v přítomnosti dvou statických tlumočnicků v pozadí, z nichž každý tlumočí jednu stranu jeviště. Mimochodem v Čechách se ani tento způsob tlumočení v divadle ještě nedělal.

Bude těchto titulů přibývat?

Ráda bych v příštím roce nazkoušela stínově tlumočené představení pro děti, protože tu cítím největší dluh. Chtěla bych další inscenací pokračovat v propojování obou světů tak, aby dostaly chuť obohacovat se víc i za hranicemi divadelní půdy.

Druhým velkým projektem, který se objevil v novinách a časopisech pro širokou veřejnost byl **Květinový ples Neslyšících aneb Bavíme se s jarem II.**, který spolu s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka připravila organizace Pevnost - České centrum znakového jazyka.

Ples neslyšících bourá bariéry

Nové Město – Jednou z největších letošních společenských událostí v životě neslyšících občanů bude možná již druhý ročník Květinového plesu, který pro ně s podtitulem **Bavíme se s jarem** připravilo České centrum znakového jazyka Pevnost. Ve spolupráci s Čes-

kového jazyka jej zahájí tuto sobotu 8. května ve Slovanském domě.

„Snažíme se o vzkríšení tradice květinových plesových oslav jara, které Neslyšící slavili po mnoho let, a rádi tímto počinem vzdáme hold generaci starších neslyšících, pro něž život v minulých letech v našich

podmínkách nebyl vůbec jednodušší.“ sdělil předseda Centra Pevnost Petr Vysuček

Ples se podle něj stává živoucím důkazem plnohodnotnosti kultury i jazyka neslyšících. „Vnímáme tuto událost jako prostředek ke sblížení světa slyšících a světa Neslyšících.“ dodal Petr Vysuček (dam)

Večerník Praha, 22.května 2004

O Květinovém plesu se zmínil i s předseda organizace Pevnost – Petr Vysuček v rozhovoru pro deník Metro (**JAREŠOVÁ, Eva. Zeptali jsme se Petra Vysučka předsedy organizace Pevnost. Metro. 3.5.2004. s. 2**):

Metro: Jak bude ples vypadat?

Petr Vysuček: Zúčastnit se jej má asi 800 lidí a program, kterým budou provázet neslyšící moderátoři, bude skutečně velmi bohatý. Vystoupí třeba soubor Tichá hudba, který zpívá ve znakovém jazyce, v tomto jazyce se budou vyprávět i příběhy, nachystány jsou fire show, sportovní exhibice, vystoupení tanečních skupin a bohatá tombola, v níž hlavní cenu tvoří zájezdy do Chorvatska a do Řecka.

účetní uzávěrka

Dary	55 000,00 Kč
Dotace	100 000,00 Kč
Granty	435 600,00 Kč
<i>Odečet grantu určeného pro rok 2005</i>	-42 000,00 Kč
Poskytnuté služby	53 325,00 Kč
Úroky	2 184,29 Kč
Příjmy	604 109,29 Kč

Členské příspěvky	16 180,00 Kč
Ostatní příjmy	16 180,00 Kč
Příjmy celkem	620 289,29 Kč

Nákup materiálu	200 411,00 Kč
Mzdy zaměstnanců	111 150,00 Kč
Nákup služeb	247 126,00 Kč
Provozní režie	49 623,00 Kč
Výdaje	608 310,00 Kč

Členství v ASNEP	1 000,00 Kč
Výdaje bez vlivu na hospodářský výsledek	196,00 Kč
Ostatní výdaje	1 196,00 Kč
Výdaje celkem	609 506,00 Kč

Z toho výdaje bez alokace k veřejně prospěšným projektům:

<i>Nákup materiálu</i>	<i>292,50 Kč</i>
<i>Nákup notebooku</i>	<i>36 889,00 Kč</i>
<i>Provozní režie</i>	<i>5 989,90 Kč</i>
<i>Členství v ASNEP</i>	<i>1 000,00 Kč</i>
<i>Na provoz ČKTZJ celkem (tj. 7% z celkových výdajů)</i>	<i>44 171,40 Kč</i>

Hospodářský výsledek	-4 200,71 Kč
Rozdíl příjmů a výdajů	10 783,29 Kč

Výkaz o majetku a závazcích

Pohledávky	0,00 Kč
Závazky	0,00 Kč
Bankovní účet	53 690,08 Kč
Hotovost	116,70 Kč
Celkem	53 806,78 Kč

Hospodaření České komory tlumočnicků znakového jazyka v roce 2004 bylo zkontrolováno ustanovenou revizní komisí. Revizní komise nezjistila v hospodaření žádné nedostatky a konstatovala, že v kontrolovaném období probíhaly veškeré výdaje se zřetelem na hospodárnost využívaných prostředků.

archív Komory

V roce 2004 byl také založen a postupně rozšiřován archív Komory, jehož záměrem je zpřístupnit široké veřejnosti informace nejen o problematice tlumočení a komunikace jedinců s vadami sluchu, ale i nahlédnout do materiálů, které vznikají v souvislosti s činností Komory. Na konci roku 2004 archív obsahuje:

divadelní představení

- 1, *V melounovém cukru* (rok 2004, CD ROM, divadlo Nablízko, režie Apolena Vynohradnyková) číslo [BD2](#)
- 2, *V melounovém cukru* (rok 2004, CD ROM, divadlo Nablízko, režie Apolena Vynohradnyková) číslo [BD1](#)
- 3, *V melounovém cukru* (rok 2004, videokazeta, netlumočená, čas 1:28:32, divadlo Nablízko, režie Apolena Vynohradnyková) číslo [AD3](#)
- 4, *Tracyho tygr – moderátoři – zkouška + TKN o Tracyho tygrovi* (rok 2004, videokazeta, čas 1:03:06) číslo [AD2/AK3](#)
- 5, *Tracyho tygr* (rok 2004, videokazeta, čas 1:22:42, tlumočené, neúplné) číslo [AD1](#)
- 6, *V melounovém cukru* (rok 2004, audiokazeta) číslo [CD1](#)
- 7, *V melounovém cukru* (rok 2004, CD ROM) číslo [BD4](#)
- 8, *V melounovém cukru* (rok 2004, CD ROM) číslo [BD4](#)
- 9, *Tracyho tygr- zkouška tlumočnicků* (videokazeta, čas 1:20:28) číslo [AD4](#)

výukové projekty

- 1, *Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte* (rok 2003, publikace Komory, 28 stran, projekt se konal na ZŠ pro SP v Praze 5 - Smíchově, v Praze 5 - Radlicích a v Hradci Králové) číslo [EV1](#)
- 2, *Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte* (rok 2003, disketa) číslo [DV1](#)
- 3, *Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte* (rok 2003, CD ROM) číslo [BV1](#)
- 4, *Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte* (rok 2003, videokazeta, čas 2:36:40) číslo [AV1](#)
- 5, *Tlumočnicko očima neslyšícího dítěte* (rok 2003, videokazeta, čas 2:36:40) číslo [AV3](#)
- 6, *Headway textbooks for deaf students* (rok 2003, publikace FRPSP, 67 stran) číslo [EV2](#)
- 7, *Úvod do tvorby webových stránek (materiály pro učitele), Aleš Kastner* (rok 2003, publikace FRPSP, 47 stran) číslo [EV3](#)
- 8, *Úvod do tvorby webových stránek (učebnice), Aleš Kastner* (rok 2003, publikace FRPSP, 199 stran) číslo [EV4](#)

- 9, *Úvod do počítačů a internetu*, Antonín Jančařík
(rok 2003, publikace FRPSP, 214 stran)
číslo [EV5](#)
- 10, *Jak se na Internetu uživit*, Anna Rývová, Vladimír Vrabec
(rok 2003, publikace FRPSP, 198 stran)
číslo [EV6](#)
- 11, *Úvod do počítačové typografie*, Jaroslav Hrubý
(rok 2003, publikace FRPSP, 272 stran)
číslo [EV7](#)
- 12, *Úvod do počítačové typografie*, Jaroslav Hrubý (materiály pro učitele)
(rok 2003, publikace FRPSP, 173 stran)
číslo [EV8](#)
- 13, *Základy práce s MS Office*, Antonín Jančařík
(rok 2003, publikace FRPSP, 236stran)
číslo [EV9](#)
- 14, *Rozumíme česky (učebnice pro neslyšící)*, Alena Macurová,
Andrea Hudáková, Markéta Othová (rok 2001, publikace FRPSP, 168 stran)
číslo [EV10](#)
- 15, *Terminologie pro počítače, internet, tvorbu webových stránek a typografii
v českém znakovém jazyce* (rok 2003, CD ROM organizace ASNEP)
číslo [BV3](#)
- 16, *Tlumočení* (rok 2003, videokazeta, rozhovor Petra Vysučka se žáky
ZŠ pro SP v Praze Radlicích, tlumočení na SZŠ pro SP v oboru
zubní technik)
číslo [AV2](#)

výuka znakového jazyka

- 1, *Specifické znaky*, Petr Vysuček, Jitka Motejzíková
(rok 2003, CD ROM) číslo [BZ2](#)
- 2, *Specifické znaky*, Petr Vysuček, Jitka Motejzíková
(rok 2003, publikace FFUK a Pevnosti, 75 stran)
číslo [EZ2](#)
- 3, *Znakový jazyk – začátečníci* (videokazeta, čas 2:03:24, Martin Wiesner)
číslo [AZ1](#)
- 4, *Výuka znakové řeči* (CD ROM projektu TECNO ZEINU)
číslo [BZ1](#)
- 5, *Výuka znakové řeči* (publikace projektu TECNO ZEINU, 77 stran)
číslo [EZ1](#)
- 6, *Das Zeichen – Zeitschrift für Sprache und Kultur Gehorloser*
(rok 2002, časopis, 162 stran) číslo [EZ3](#)

znakované televizní pořady a filmy

- 1, *Červený Bedrník* (film, videokazeta, tlumočeno Radkou Novákovou)
číslo [AT2](#)
- 2, *Snídaně s Novou – o Tracyho tygrovi* (videokazeta)
číslo [AT1](#)

3, *Televizní klub neslyšících – o Tracyho tygrovi + Moderátoři u Tracyho tygra*
(videokazeta, čas 20:20)

číslo AD2/AK3

4, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta)

20.6.2002 – VII. ročník přehlídky nonverbálního divadla Otevřeno

12.9.2002 – „Jak to vidím já“ Radka Nováková o studiu v ČR a na Gallaudetově univerzitě; další osudy teplických rodin, kterým se nepodařilo prosadit otevření třídy pro SP v Teplicích

26.9.2002 – kurz ručních prací s Věrou Macháčkovou a Romanou Petráňovou

10.10.2002 – II. Mezinárodní festival kultury neslyšících v Nitře;

„Jak to vidím já“ Alexandr Zvonek; „Šikovné ruce“ – malování na kámen

24.10.2002 – sestřih reportáží ze soutěží Miss neslyšících ČR; Miss neslyšících Evropy a Miss neslyšících světa (neúplné, nekvalitní nahrávka)

7.11.2002 – Věra Strnadová

27.11.2002 – herci brněnského divadla „Neslyším“

19.12.2002 – záplavy a SP lidé; Deaf Way II. – vypráví Zlata Kurcová;

Zpěvák Martin France hovoří o spolupráci s V. Chladovou při nácviu písně ve ZJ

číslo AT6

5, Film „*Hrabě de Solar*“ Tristram Powel, David Nohes (videokazeta, čas 1:20)
Příběh neslyšícího chlapce v 18.století, o kterého se stará Abbé de l'Épée

číslo AT7

6, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta)

1. - Hluchoslepota

- Program besed se SP na ZŠ

- Policie informuje o způsobu volání SP na linku 156

2. - Lidé s kochleárními implantáty

- Policie informuje o zabezpečení bytu SP lidí

3. - Reportáž o SP plavci T. Parkinovi

- Psychologie SP dětí – dr. Šedivá

- Kineziologie – dr. Baxová

4. - Vánoční TKN

5. - Setkání SP umělců v divadle Boleslava Polívky

číslo AK2

7, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta)

16.1.2003 – Kochleární implantace

30.1.2003 – Hodina českého jazyka ve Speciální škole pro SP v Praze

Radlicích – Petr Vysuček, Romana Petráňová; Návštěva v knihovně FRPSP;
Časopis Unie a jeho redaktorky

13.2.2003 – Pražský spolek Neslyšících v Praze 4 Modřanech; Titulkování pořadů; Příprava zpráv ve ZŘ

27.2.2003 – Studentka Ivana Tetauerová

13.3.2003 – Těhotenství a porod SP žen; Projekt P. Stroffové a Střediska rané péče na pomoc neslyšícím maminkám

číslo AK1

8, 1. Film „... a jmenuješ se Honza“

(videokazeta)

- autor Jonah, režie R. Wooley, USA, r. 1997, český rychlodabing

Hradec Králové 1992, anglicky, holandské titulky

Neslyšící chlapec ve slyšící rodině – bezradnost, rozpad manželství, zůstává s matkou, samota, neúspěšná orální výchova, setkání matky s neslyšícími manžely – seznámení se světem Neslyšících a znakovým jazykem (čas 1:31)

2. *Veronika vypravuje pohádku O Smolíčkovi, O červené Karkulce, Otesánek*
(čas 0:19)
číslo AT3

9, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta)

14.2.1999 - Věra Strnadová hovoří o komunikaci mezi neslyšícími a slyšícími, o komunitě Neslyšících, vztazích, připravovaných knihách

11.9.1999 - Beseda k tématu výchovy a vzdělávání SP dětí – používat metodu orální či bilingvální? Hosté: B. Krahulcová, P. Laně, A. Keblová, A. Hudáková, R. Rejchová, N. Dingová, V. Novotná, K. Kuchler, J. Janeček

27.9.2001 – Beseda na téma komunikace neslyšících. Hosté: V. Ptáček, I. Tetauerová, L. Kastnerová, V. Macháčková, V. Novotná, V. Strnadová, E. Houdková – Tesárková, A. Macurová, B. Krahulcová, M. Málková, J. Janeček, P. Pražák
číslo AT4

10, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta, rok 1998)

1. Neslyšící a umění – výstava fotografií F. Drtikola, festival amatérských fotografů a tanečníků v Plzni; beseda se SP dětmi o natáčení TKN

2. Návštěva na JAMU – Neslyšící studenti a jejich pedagogové, zahraniční hosté, ukázka z vystoupení italského souboru

3. Jak se žije neslyšícím vysokoškolákům – učitelům – hovoří neslyšící učitelé V. Strnadová, J. Dachovský, J. Jirků, V. Novotná a studenti P. Ostatková, V. Panská, O. Panský, M. Krumplová
číslo AT5

11, *Televizní klub neslyšících* (videokazeta)

1. SP ženy a informovanost o porodu

2. výchova dětí, způsoby komunikace

3. film Pupendo – neslyšící herec L. Baborský; integrovaný záchranný systém

4. portrét – I. Pavlíková

5. J. Dachovský; M. Čuřík a zvířata

6. divadelní přehlídka Kolín

číslo AT6

**Děkujeme následujícím organizacím a sponzorům,
kteří finančně podpořili činnost
České komory tlumočnicků znakového jazyka
v roce 2004:**

Městská část Praha 14
Městská část Praha 2
Magistrát hlavního města Praha
Ministerstvo zdravotnictví České republiky
Krajský úřad v Hradci Králové
Casino Amro Cheb
Casino Ingo Mariánské Lázně
Studio Fitness Chrenka

Výroční zpráva 2004

**Česká komora tlumočnicků znakového jazyka
Za Černým mostem 1522/B, Praha 9
tel./fax: 281 918 747, e-mail: cktzj@cktzj.com
www.cktzj.com**